

INGEBLIKT

LEVENDE TALEN

Hoe kun je het beste meten of een leerling een tekst begrijpt? Op die antwoord wordt in *Levende Talen Tijdschrift* 6/4 (december 2005) een antwoord geformuleerd door Judith Kamalski, Ted Sanders, Leo Lentz en Huub van den Bergh. Zij presenteren een vergelijkend onderzoek naar vier methoden. De resultaten suggereren dat de sorteertaak een betere methode is om tekstbegrip te meten dan de welbekende meerkeuzevragen en open vragen. In het volgende tweeluik gaat Gert Rijlaarsdam in op observerend leren als kernactiviteit in taalvaardigheidsonderwijs. Deel 1 bevat ontwerpadviezen verkregen op basis van onderzoek, in deel 2 worden enkele praktijkvoorbeelden gepresenteerd, waaronder de *Smikkel*casus. Ervaringen met een taalportfolio in het basisonderwijs worden gepresenteerd door Peter Broeder en Rian Aarts (zie ook <www.taalportfolio.nl> en <www.europeestaalportfolio.nl>).

In *Levende Talen Magazine* 92/8 (december 2005) geeft Patrick Rooijackers een aanzet om leerlingen uit de bovenbouw het literaire gehalte van poëzie te laten verkennen. Lessuggesties bij het intercultureel jeugdboek *Alle kinderen tellen mee* (Ellen Tijsinger) zijn van de hand van Rob van Veen.

In *Levende Talen Magazine* 93/1 (januari 2006) gaat Huub van den Bergh in op de invloed van het tekst- en vraagtype bij leesvaardigheidstoetsen op de verschillen tussen meerkeuze- en open vragen en op het niveau van de leerlingen. Over gedocumenteerd schrijven gaat de bijdrage van Bas Jongenelen. Hij laat zien hoe leerlingen in de onderbouw van het voortgezet/ secundair onderwijs hun schrijfvaardigheid effectief kunnen verbeteren met de zogenaamde *Metro*-methode (genoemd naar de gelijknamige gratis krant). Rob van Veen maakte lessuggesties bij het intercultureel jeugdboek *Sammy of Samir?* van Lydia Rood.

NIEUWSBRIEF TAAL

In de *Nieuwsbrief Taal voor Opleiders en Begeleiders* 3/2 wordt achtereenvolgens aandacht besteed aan: schrijftaken op de Fontys PABO Limburg (Jos van Gend); het belang van interactie voor de taalontwikkeling van kinderen (Resi Damhuis); het lexicon taaldidactiek van <www.taalsite.nl> (interview met Erna van Koeven);

een gefundeerde woordenlijst voor anderstalige peuters en kleuters (Mieke Smits); het Masterplan Dyslexie (Dorly Sleutels); afscheid van Hans van Wessel (Saskia Versloot); en een succesverhaal van een school in Engeland met 30 verschillende nationaliteiten (Hans Oepkes).

LEESGOED

"Poëzie is in de jeugdliteratuur de Assepoester van de letteren." Zo opent Herman Verschuren zijn redactioneel van *Leesgoed* 32/7. Toch blijkt uit de artikels van dit nummer dat poëzie het bij kinderen echt doet. Misschien lezen ze uit zichzelf niet zo gauw poëzie, maar eens ze op weg worden gezet... Wie een overzicht wil van wat er allemaal gebeurt rond kinderen en poëzie moet het lijstje internetadressen van Martijn

Nicolaas bekijken. Surf zeker eens naar de website <www.jeugdenpoëzie.be>!

In *Leesgoed* 32/8 een interessante bijdrage over de samenwerking tussen school en bibliotheek. Al in 2004 ging de website <www.scholenbibliotheek.be> van start. Zowel scholen als bibliotheken kunnen er hun inspiratie vinden om samen te werken. Zeker bekijken!

OVER GRENZEN

Met *Over grenzen* wil de Nederlandse Stichting Lezen de aandacht vestigen op de betekenis van de adolescentenroman voor het voortgezet/secundair onderwijs. Het is een handreiking voor leraren, leraren in opleiding en lerarenopleiders om vorm te geven aan literatuuronderwijs dat de ontwikkeling van de literaire competentie wil

realiseren. Daartoe biedt het praktische voorbeelden van vergelijkende analyses van jeugdliteraire adolescentenromans met romans voor volwassenen. De uitgave kost € 18,50 en is te bestellen bij uitgeverij Eburon, Delft <www.eburon.nl> of bij Stichting Lezen <info@lezen.nl>.

CALENDARIUM LEESBEVORDERING 2006

Het *Calendarium op het gebied van leesbevordering* is al aan zijn 17de editie toe. Deze jaarkalender biedt een overzicht van Nederlandse activiteiten, symposia, (theater)voorstellingen, tentoonstellingen, (publieks)prijzen, radio- en tv-programma's,

materialen en websites op het gebied van lezen en leesbevordering. Het *calendarium* is eveneens te raadplegen op de website van Stichting Lezen Nederland: <www.lezen.nl>.

BOEM PAUKESLAG

Het thema van de Nederlandse Boekenweek 2006 (15 tot en met 25 maart 2006) is 'Schrijvers en muziek'. Onder het motto *Boem Paukeslag* is er extra aandacht voor de rol van muziek in het leven en werk van schrijvers. Stichting Lezen heeft een brochure samengesteld met zeven themalessen rond literatuurfragmenten van

onder meer Tessa de Loo, Margriet de Moor, Anna Enquist en Russell Artus. Een literatuurlijst met recente jeugd- en volwassenenromans over het thema sluit de brochure af. De doelgroep bestaat uit leerlingen van de drie hoogste jaren van het algemeen vormend secundair onderwijs (havo/vwo). Meer info op <www.lezen.nl>.

IVO

IVO 101 (okt.-dec. 2005) zet de leerling centraal. Het nummer bevat bijdragen vanuit een psychologische, sociologische en didactische invalshoek, maakt plaats voor mijmeringen van leraren, jong en oud, en laat ook de leerlingen zelf aan het woord.

Noteer alvast dat de Werkgroep IVO op *dinsdag 21 maart 2006* in Antwerpen een studiedag organiseert over het zelf-evaluerend vermogen van de school. Meer informatie op het redactieadres:
Berna Alaerts, tel. (03)820 66 28
E-MAIL alaertsberna@netscape.net

NOVA ET VETERA

Nova et Vetera LXXXIII/1-2 (nov. 2005) is een dubbelnummer over kwetsbare jongeren. In de diverse bijdragen wordt een antwoord gezocht op de vraag wat het

onderwijs voor hen kan doen. Achtergrond-artikelen en praktijkverhalen wisselen elkaar af.

WELWIJS

Gelezen in *Welwijs* 16/4 (dec. 2005): een analyse van persoonlijke websites van jongeren; sociale netwerken bij gezinnen in thuisbegeleiding; groeiende autonome mobiliteit van kinderen; evaluatie van time-

outprojecten in Vlaanderen; Ligand, een project om uitsluiting van jongeren te voorkomen; en een discussietekst over voorrangsregelingen voor GOK- en niet-GOK-leerlingen in het basisonderwijs.

OVER TAAL

In *Over taal* 44/5 (nov.-dec. 2005) doet Johan Taeldeman, emeritus hoogleraar Nederlandse taalkunde in Gent, enkele opmerkelijke uitspraken over het taalgebruik op de VRT en over de spellingwijziging. Het volledige interview kunt u ook lezen op <www.uga.be/uitgeverij/detail_nl.phtml?id=44>. Verder in dit nummer: waarom hebben we het over

'zevenendertig' en niet over 'dertig-en-zeven'?; 'de spelling 2005: een principieel stormpje' en de vaste rubrieken *Taaldossier*, *Broodje taal*, *Toonaangevend*, *Quiz en Idioom & co.*

PRAKTIJKGIDS SPELLING

Van Dale Praktijkgids Spelling is de meest complete spellinggids voor de officiële spelling 2005: meer dan 40.000 trefwoorden met uitspraakinformatie, afbreekpuntjes en, waar nodig, een verwijzing naar de betreffende spellingregel. De bijgeleverde cd-rom bevat de inhoud van de Spellinggids, uitgebreid met de complete

trefwoordenlijst van de 14de editie van de Dikke Van Dale met meer dan 250.000 trefwoorden. Op de cd-rom kan ook gezocht worden op klank: *siklaam* geeft een verwijzing naar *cyclaam* en *joggert* naar *yoghurt*. Prijs: € 19,90.

www.vandale.be

Rita Rymenans & Veerle Geudens
p/a Universiteit Antwerpen, Campus Drie Eiken
Instituut voor Onderwijs- en Informatiewetenschappen
Universiteitsplein 1, 2610 Wilrijk
rita.rymenans@ua.ac.be
veerle.geudens@skynet.be